

Kohtuasi C-369/04

Hutchison 3G UK Ltd jt

versus

Commissioners of Customs and Excise

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud VAT and Duties Tribunal, London)

Kuues käibemaksudirektiiv – Maksustatavad tehingud – Mõiste „majandustegevus” – Artikli 4 lõige 2 – Selliste litsentside andmine, mis võimaldavad kasutada telekommunikatsiooniteenusteks eraldatud raadiosagedusspektrist ühte kindlaksmääratud osa

Kohtuotsuse kokkuvõte

Maksusätted – Õigusaktide ühtlustamine – Käibemaks – Ühine käibemaksusüsteem – Majandustegevus kuuenda direktiivi artikli 4 lõigete 1 ja 2 tähenduses

(Nõukogu direktiiv 77/388, artikli 4 lõiked 1 ja 2)

Kuuenda direktiivi 77/388 kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artikli 4 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et riigi reguleeriva asutuse poolt, kes vastutab spektri määramise eest, selliste litsentside nagu kolmanda põlvkonna mobiilside (UMTS) litsentside andmine telekommunikatsiooniseadmete kasutamise õiguste enampakkumisele panemise teel, ei kujuta endast majandustegevust selle sätte mõttes ja järelikult ei kuulu selle direktiivi kohaldamisalasse.

Sellist tegevust käsitatakse vajaliku eeltingimusena ettevõtjate juurdepääsuks mobiilside turule ja selleks ei saa olla siseriikliku pädeva ametivõimu osalemine nimetatud turul. Asjaomasel turul tegutsevad kõnesolevat vara kestva tulu saamise eesmärgil kasutades üksnes sellised ettevõtjad, kellele on antud vastavad õigused.

Seetõttu, andes niisuguse loa, ei osale pädevad ametivõimud raadiosageduste spektri kasutamise õigustest koosneva vara kasutamises kestva tulu saamise eesmärgil. Lubade andmise menetlusega teostavad need ametivõimud üksnes elektromagnetspektri kasutamise kontrolli- ja reguleerimistegevust, milleks nad on otseselt volitatud.

Muu hulgas ei saa selle tegevuse juriidilist liigitust muuta asjaolu, et selliste õigustega nagu kõnealused litsentsid kaasneb lõivu tasumine.

(vt punktid 36, 38, 39, 43 ja resolutiivosa)

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

26. juuni 2007(*)

Kuues käibemaksudirektiiv – Maksustatavad tehingud – Mõiste „majandustegevus” – Artikli 4 lõige 2 – Selliste litsentside andmine, mis võimaldavad kasutada telekommunikatsiooniteenusteks eraldatud raadiosagedusspektrist ühte kindlaksmääratud osa

Kohtuasjas C-369/04,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel VAT and Duties Tribunal, London'i (Ühendkuningriik) 24. augusti 2004. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 26. augustil 2004, menetluses

Hutchison 3G UK Ltd,

mmO2 plc,

Orange 3G Ltd,

T-Mobile (UK) Ltd,

Vodafone Group Services Ltd

versus

Commissioners of Customs and Excise,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, P. Kriš, E. Juhász ja J. Klučka, kohtunikud K. Schiemann, J. Makarczyk (ettekandja) ja U. Lõhmus,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretärid: ametnikud B. Fülöp ja K. Sztranc-Szawiczek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 7. veebruari 2006. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Hutchison 3G UK Ltd, mmO2 plc, Orange 3G Ltd, T-Mobile (UK) Ltd ja Vodafone Group Services Ltd, esindajad: K. P. E. Lasok, QC, ning *solicitor* J. Turnbull ja *solicitor* P. Lomas,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindajad: M. Bethell ja R. Caudwell, keda abistasid P. Goldsmith, K. Parker ja C. Vajda, QC, ning *barrister* G. Peretz,
- Taani valitsus, esindaja: J. Molde, keda abistas advokaat K. Hagel-Sørensen,
- Saksa valitsus, esindajad: W. D. Plessing ja C. Schulze-Bahr, keda abistas *Rechtsanwalt* K. T. Stopp,
- Hispaania valitsus, esindaja: J. M. Rodriguez Carncamo,

- Iirimaa, esindaja: D. O'Hagan, keda abistasid A. Aston, SC, ja G. Clohessy, BL,
- Madalmaade valitsus, esindajad: H. G. Sevenster ja M. de Grave,
- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: K. Gross, R. Lyal ja M. Shotter,

olles 7. septembri 2006. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Käesolev eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 17. mai 1977. aasta direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 23; edaspidi „kuues direktiiv“) ja eriti selle direktiivi artikli 4 tõlgendamist.

2 Eelotsusetaotlus on esitatud Hutchison 3G UK Ltd, mm02 plc, Orange 3G Ltd, T-Mobile (UK) Ltd ja Vodafone Group Services Ltd ning Commissioners of Customs and Excise (kaudsete maksudega tegelev asutus), kellel on käibemaksu kogumise pädevus Ühendkuningriigis, vahelise kohtuvaidluse raames ning selles taotletakse käibemaksu mahaarvamist, mida need äriühingud väidetavalt tasusid Secretary of State for Trade and Industry (kaubanduse ja tööstuse riigisekretär; edaspidi „riigisekretär“) poolt 2000. aastal enampakkumisele panemise teel antud kolmanda põlvkonna mobiilside (UMTS) litsentside (edaspidi „põhikohtuasjas kõnealused litsentsid“) eest.

Õiguslik raamistik

Käibemaksu puudutavad sätted

Ühenduse õigusnormid

3 Kuuenda direktiivi artikli 2 lõike 1 kohaselt maksustatakse käibemaksuga kauba tarnimine või teenuste osutamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb.

4 Selle direktiivi artikkel 4 sätestab:

„1. Maksukohustuslane on iga isik, kes mis tahes paigas teostab iseseisvalt lõikes 2 sätestatud mis tahes majandustegevust, olenemata nimetatud tegevuse eesmärgist või tulemustest.

2. Lõikes 1 nimetatud majandustegevus on tootjate, ettevõtjate ja teenuseid osutavate isikute mis tahes tegevus, sealhulgas kaevandamine ja põllumajandus ning vabakutseline tegevus. Majandustegevuseks loetakse ka materiaalse või immateriaalse vara kasutamine kestva tulu saamise eesmärgil.

[...]

5. Riike, regionaalsete ja kohalike omavalitsuste ametiasutusi ning teisi avalik-õiguslikke organisatsioone ei käsitata maksukohustuslasena tegevuse või tehingutega seoses, mida nad teevad ametivõimudena, isegi kui nad koguvad seoses nimetatud tegevuse või tehingutega makse, lõive, liikmemakse või tasusid.

Kui nad aga sellist tegevust või tehinguid teostavad, käsitatakse neid maksukohustuslasena seoses tegevuse ja tehingutega, mille puhul maksukohustuse kohaldamata jätmine tooks kaasa

olulist konkurentsi moonutamist.

Igal juhul käsitatakse nimetatud organeid maksukohustuslasena seoses D lisas loetletud tegevusaladega, välja arvatud juhul, kui tegevuse mahu võib hinnata tühiseks.

[...].

5 Direktiivi artikkel 17 sätestab:

„1. Mahaarvamisõigus tekib mahaarvatava maksu sissenõutavaks muutumise ajal.

2. Kui kaupa ja teenuseid kasutatakse maksukohustuslase maksustatavate tehingutega seoses, on maksukohustuslasel õigus tasumisele kuuluvast käibemaksust maha arvata:

a) käibemaks, mis tuleb tasuda või on tasutud tema poolt teisele maksukohustuslasele tarnitud või tarnitavalt kaubalt või osutatud või osutatavalt teenuselt.

[...].

6 Kuuenda direktiivi D lisa punkt 1 käsitleb telekommunikatsiooni.

Siseriiklikud õigusnormid

7 1994. aasta käibemaksuseadus (Value Added Tax Act 1994) sätestab artikli 4 lõikes 1:

„Käibemaksu võetakse kõikidelt Ühendkuningriigis tehtud kaubatarnetelt või osutatud teenustelt, kui tegemist on maksustatavate tarnete või teenustega, mida maksukohustuslane teeb oma majandustegevuse raames.”

Põhikohtuasjas kõnealuste litsentside andmist puudutavad sätted

Ühenduse õigusnormid

8 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. aprilli 1997. aasta direktiiv 97/13/EÜ üldlubade ja üksiklitsentside ühise raamistiku kohta telekommunikatsiooniteenuste valdkonnas (EÜT L 117, lk 15) kehtis kuni 25. juulini 2003.

9 Selle direktiivi artikli 2 lõige 1 sätestab:

„Käesoleva direktiivi kohaldamisel kehtivad järgmised määratlused:

[...]

d) „hädavajalikud nõuded” on majandusvälised ja üldsuse huvidest tulenevad põhjused, millest tulenevalt liikmesriik võib kehtestada teatavaid tingimusi telekommunikatsioonivõrkude rajamise ja/või käitamise või telekommunikatsiooniteenuste osutamise suhtes. Need põhjused on võrgutoimingute turvalisus, võrgu integreerituse säilitamine ja kui see on õigustatud, teenuste vastastikune ühildatavus, andmekaitse ning keskkonnakaitse ning linna- ja maakavanduslikud eesmärgid, samuti sagedusspektri tõhus kasutamine ja kahjuliku segamise vältimine raadiopõhiste telekommunikatsioonisüsteemide ning muude kosmoses või maal paiknevate tehniliste süsteemide vahel. [...]”

10 Nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 3 teise lause kohaselt:

„Liikmesriigid võivad üksiklitsentsi välja anda üksnes siis, kui soodustatud isikule võimaldatakse

juurdepääs nappidele füüsilistele või muudele ressurssidele või kui tema suhtes kehtestatakse erilised kohustused või talle antakse erilised õigused vastavalt III jao sätetele.”

11 Direktiivi 97/13 artikli 4 lõige 1 täpsustab üldlubadega seotavaid tingimusi järgmiselt:

„Kui liikmesriigid reguleerivad telekommunikatsiooniteenuste osutamist üldlubadega, võidakse selliste lubadega õigustatud puhkudel siduda tingimusi, mis on ette nähtud lisa lõigetega 2 ja 3. Sellised load hõlmavad võimalikult vähem koormavat süsteemi, mis on vastavuses lisa lõigetes 2 ja 3 osutatud asjakohaste hädavajalike nõuete ja muude asjakohaste üldsuse huvidega seotud nõuete rakendamisega.

12 Selle direktiivi III jagu, mis hõlmab artikleid 7–11, reguleerib üksiklitsentse, kui olukord õigustab taoliste litsentside andmist. Nimetatud direktiivi artikli 8 lõike 1 esimene lõik sätestab, et „[l]isa lõigetega 2 ja 4 on ette nähtud tingimused, mida võidakse õigustatud puhkudel siduda üksiklitsentsidega lisaks üldlubade suhtes ette nähtud tingimustele.” Vastavalt lisa punktidele 2.1 ja 4.2 on nendeks eelkõige tingimused, et tagada asjakohaste hädavajalike nõuete järgimine, samuti konkreetset tingimused seoses raadiosageduste tõhusa kasutamise ja kontrollimisega.

13 Direktiivi 97/13 artikli 10 lõike 1 kohaldamisel võivad liikmesriigid piirata üksiklitsentside arvu, kuivõrd see on nõutav, et tagada raadiosagedusspektri tõhus kasutamine. Nimetatud artikli lõike 2 esimese taande kohaselt tuleb neil pöörata piisavalt tähelepanu vajadusele muuta kliendi kasu maksimaalseks ning hõlbustada konkurentsi arengut. Sama artikli lõike 3 esimene lõik kohustab liikmesriike andma selliseid üksiklitsentse vastavalt valikukriteeriumidele, mis peavad olema objektiivsed, mittediskrimineerivad, üksikasjalikud, selged ja proportsionaalsed.

14 Nimetatud direktiivi artikli 11 lõikest 1 tuleneb, et litsentside andmisel võib võtta tasu, mille „eesmärk on üksnes katta halduskulud, mis on tekkinud kehtiva üldlubade kava väljaandmisel, juhtimisel, kontrollimisel ja rakendamisel”. Lisaks sätestab sama artikli lõige 2:

„Kui tuleb kasutada nappe ressursse, võivad liikmesriigid hoolimata lõikest 1 lubada oma riigi reguleerivatel organitel kehtestada tasu, mis kajastab vajadust tagada nende ressursside optimaalne kasutamine. Selline tasu ei tohi olla diskrimineeriv ja selle suhtes tuleb eelkõige arvesse võtta vajadust soodustada uuenduslike teenuste ja konkurentsi arengut.”

15 Direktiiv 97/13 tunnistati kehtetuks ja asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiviga 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (ELT L 108, lk 33; ELT eriväljaanne 13/29, lk 349).

16 Viimati nimetatud direktiivi artikkel 9 sätestab:

„[...]”

3. Liikmesriigid võivad ettevõtjatele näha ette võimaluse anda raadiosageduste kasutamise õigused üle teistele ettevõtjatele.

4. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtja kavatsusest anda raadiosageduste kasutamise õigused üle teatatakse riigi reguleerivale asutusele, kes vastutab spektri määramise eest, ning üleandmine toimub riigi reguleeriva asutuse sätestatud korras ja see avalikustatakse. Liikmesriigi reguleerivad asutused tagavad, et selline õiguste üleandmine ei moonuta konkurentsi. Kui raadiosageduste kasutamine on ühtlustatud otsuse nr 676/2002/EÜ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta otsus Euroopa Ühenduse raadiospektripoliitika reguleeriva raamistiku kohta („raadiospektrit käsitlev otsus”) (EÜT L 108, lk 1)] või muu ühenduse meetme kohaldamisega, ei muuda selline üleandmine kõnealuse raadiosageduse kasutust.”

Siseriiklikud õigusnormid

17 1949. aasta traadita telegraafi seaduse (Wireless Telegraphy Act 1949; edaspidi „WTA 1949”) artikli 1 lõike 1 kohaselt ei või keegi asutada ega kasutada traadita telegraafijaama või seadistada või kasutada traadita telegraafiaparaati, välja arvatud juhul, kui riigisekretär on nimetatud artikli kohaselt selleks andnud litsentsi. WTA 1949 näeb selle keelu rikkumise eest ette kriminaalvastutuse.

18 1998. aasta traadita telegraafi seaduse (Wireless Telegraphy Act 1998; edaspidi „WTA 1998”) artikli 2 lõige 1 esitab litsentside pakkumismenetluse suunised ja iseäranis võimaldab riigisekretäril koguda halduskuludest suuremaid summasid. Sama artikli lõike 2 punkti c kohaselt arvestatakse nende summade puhul huvi edendada:

- elektromagnetilise spektri tõhusat haldamist ja kasutamist;
- traadita telegraafi kasutamisest saadavat majanduslikku kasu;
- uuenduslike teenuste arendamist, ja
- telekommunikatsiooniteenuste tarnimise-alast konkurentsi.

19 WTA 1998 artikli 3 lõige 1 sätestab:

„Võttes arvesse huvi edendada elektromagnetilise spektri optimaalset kasutamist, võib riigisekretär määrusega ette näha nimetatud määrustes sätestatud juhtudel või nimetatud määruste alusel kindlaks määratud juhtudel, et traadita telegraafi litsentside saamise taotlused tuleb esitada vastavalt menetlusele, mis:

- a) on kinnitatud tema poolt nimetatud määruste alusel avaldatud teatises,
- b) hõlmab pakkuja poolt pakkumise esitamist, milles ta täpsustab summa, mida on valmis riigisekretärile litsentsi eest maksuma.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

20 Riigisekretär andis 2000. aasta kevadel avalikul enampakkumisel põhikohtuasjas kõnealused litsentsid.

21 Litsentsi saanud ettevõtjad on need, kes pakkusid suurima rahasumma pakutud sagedusalade eest, nendest aladest üks oli reserveeritud uuele turuletulijale. Enampakkumise lõppemisel tasusid kõik pakkujad kogusummas 22 477 400 000 Inglise naela.

22 Enampakkumise viis riigisekretäri nimel läbi Radiocommunications Agency (raadioside agentuur), mis on kaubanduse ja tööstuse riigisekretäri täitevasutus. Pakkumismenetluse käigus ei

viidatud kordagi käibemaksule.

23 Selliselt antud litsentside aegumistähtjaks nähti ette 31. detsember 2021, välja arvatud juhul, kui riigisekretär need litsentsid eelnevalt tühistab või litsentsiaat nendest loobub.

24 Kuna pakkujad leidsid, et litsentside andmine oli käibemaksuga maksustatav ja et tasutud summad sisaldasid käibemaksu, taotlesid nad vastavalt siseriiklikele õigusnormidele, millega võeti üle kuuenda direktiivi artikkel 17, nende summade tagastamist, mis nende väitel oli tasutud käibemaksuna. Kuna nende taotlused jäeti rahuldamata põhjusel, et kõnealuste litsentside andmine ei olnud käibemaksuga maksustatav, pöördusid nad eelotsusetaotluse esitanud kohtusse.

25 Neil asjaoludel otsustas VAT and Duties Tribunal, London menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas poolte vahel kokku lepitud faktikirjelduses esitatud asjaoludel [...] tuleb kuuenda direktiivi artikli 4 lõikes 1 ja 2 kasutatud mõistet „majandustegevus” tõlgendada nii, et see hõlmab elektromagnetilise spektri kindlaksmääratud osades telekommunikatsiooniseadmete kasutamise õiguste enampakkumisele panemise teel kolmanda põlvkonna mobiilside litsentside andmist riigisekretäri poolt (edaspidi [kõnealune] „tegevus”), ning millised kaalutlused on sellele küsimusele vastamisel olulised?

2. Millised kaalutlused on kokku lepitud faktikirjelduses esitatud asjaoludel olulised, et vastata küsimusele, kas [kõnealuses] tegevuses toimus riigisekretär „ametivõimuna” kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 5 mõttes?

3. Kas kokku lepitud faktikirjelduses esitatud asjaoludel saab [kõnealune] tegevus olla i) osaliselt „majandustegevus” ja osaliselt mitte ja/või ii) osaliselt teostatud ametivõimuna toimiva avalik-õigusliku organisatsiooni poolt ja osaliselt mitte, mille tulemusel on see tegevus osaliselt maksustatav käibemaksuga kuuenda direktiivi alusel ja osaliselt mitte?

4. Kui tõenäoliselt ja kui peatselt peab tegevusega kaasnema „oluline konkurentsi moonutamine” kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 5 teise lõigu mõttes, et selle lõigu alusel tuleks [kõnealust] tegevust teostavat isikut selle tegevusega seoses käsitada maksukohustuslasena? Kas ja kui asjakohane on selle küsimuse puhul neutraalse maksustamise põhimõte?

5. Kas [selle] direktiivi D lisas (millele viitab kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 5 kolmas lõik) kasutatud sõna „telekommunikatsioon” hõlmab elektromagnetilise spektri kindlaksmääratud osades telekommunikatsiooniseadmete kasutamise õiguste enampakkumisele panemise teel kolmanda põlvkonna mobiilside litsentside andmist riigisekretäri poolt sellistel asjaoludel, nagu on esitatud kokku lepitud faktikirjelduses?

6. Kui i) liikmesriik rakendab kuuenda direktiivi artikli 4 lõiked 1 ja 5 õigusaktiga, mis annab valitsusasutusele (nagu käesolevas asjas Ühendkuningriigi riigikassa) seadusjärgse pädevuse anda juhiseid selle kohta, milliseid valitsusasutuste pakutavaid kaupu ja teenuseid tuleb käsitada maksustatavatena, ning ii) see valitsusasutus annab või kavatseb anda vastavalt oma seadusjärgsele pädevusele juhiseid selle kohta, et teatavad toimingud on maksustatavad – kas sellisel juhul on 13. novembri 1990. aasta otsuses kohtuasjas C-106/89: Marleasing (EKL 1990, lk I-4135, punkt 8) esitatud põhimõte siseriikliku õigusakti ja kõnealuste juhiste tõlgendamisel asjakohane (kui jah, siis kuidas)?”

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

26 Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib esimese küsimusega, kas selline tegevus nagu riigisekretäri poolt enampakkumisele panemise teel põhikohtuasjas kõnealuste litsentside andmine kujutab endast „majandustegevust” kuuenda direktiivi artikli 4 lõigete 1 ja 2 mõttes.

27 Kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 1 kohaselt on maksukohustuslane iga isik, kes mis tahes paigas teostab iseseisvalt lõikes 2 sätestatud mis tahes majandustegevust, olenemata nimetatud tegevuse eesmärgist või tulemustest. Mõiste „majandustegevus” on määratletud samas lõikes 2 tegevusena, mis hõlmab tootjate, ettevõtjate ja teenuseid osutavate isikute mis tahes tegevust, muu hulgas ka materiaalse või immateriaalse vara kasutamist kestva tulu saamise eesmärgil.

28 Selles osas tuleb täpsustada, et kuigi kuuenda direktiivi artikkel 4 määratleb käibemaksu laia kohaldamisala, on selles sättes mõeldud üksnes majanduslikku olemust omavat tegevust (vt selle kohta 11. juuli 1996. aasta otsus kohtuasjas C-306/94: Régie dauphinoise, EKL 1996, lk I-3695, punkti 15; 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-77/01: EDM, EKL 2004, lk I-4295, punkt 47, ja 26. mai 2005. aasta otsus kohtuasjas C-465/03: Kretztechnik, EKL 2005, lk I-4357, punkt 18).

29 Samuti tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et maksukohustuslase ja majandustegevuse mõistete määratluse analüüs rõhutab, et majandustegevuse mõiste hõlmab laia kohaldamisala ja tal on objektiivne olemus selles mõttes, et tegevust käsitletakse sellisena, sõltumata tema eesmärkidest või tulemitest (vt eelkõige 21. veebruari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-223/03: University of Huddersfield, EKL 2006, lk I-1751, punkt 47 ja viidatud kohtupraktika).

30 Eelotsusetaotlusest nähtub, et riigisekretäri tegevus põhikohtuasjas sisaldas enampakkumisele panemise teel teatud elektromagnetsageduste spektriga seotud kasutamise õiguste ettevõtjatele kindlaksmääratud ajaks andmist. Selle menetluse lõppemisel väljastati neile ettevõtjatele luba kasutada niimoodi omandatud õigusi selleks, et paigaldada telekommunikatsiooniseadmeid, mis töötavad nimetatud elektromagnetspektri kindlaksmääratud osades.

31 Järelikult peab kindlaks määrama, kas taolise loa väljastamist tuleb olemuslikult käsitleda „vara kasutamisenä” kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 2 mõttes.

32 Kõigepealt tuleb selle sätte raames täpsustada, et vastavalt ühise käibemaksusüsteemi neutraalsuse põhimõtte nõuetele viitab mõiste „kasutamine” kõikidele juriidilise sisuga tehingutele, mille eesmärk on kõnesolevast asjast kestva tulu saamine (vt selle kohta 4. detsembri 1990. aasta otsus C-186/89: Van Tiem, EKL 1990, lk I-4363, punkt 18, eespool viidatud kohtuotsus EDM, punkt 48, ja 21. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-8/03: BBL, EKL 2004, lk I-10157, punkt 36).

33 Selles osas tuleb märkida, et põhikohtuasjas kõnealune tegevus hõlmas lubade väljastamist, mis võimaldas ettevõtjatel, kellele need anti, rakendada neist tulenevaid kasutamise õigusi, pakkudes üldsusele mobiilside turul tasu eest oma teenuseid.

34 Taoline tegevus kujutab endast seega vahendit, millega rakendada ühenduse õigusega nõutud tingimusi, mille eesmärk on eelkõige tagada sagedusspektri tõhus kasutamine ja kahjuliku segamise vältimine raadiopõhiste telekommunikatsioonisüsteemide ning muude kosmoses või maal paiknevate tehniliste süsteemide vahel, samuti raadiosageduste tõhus kontrollimine nagu tuleneb direktiivi 97/13 artikli 2 lõike 1 punktist d koostoimes artikli 4 lõikega 1 ja artikli 8 lõikega 1.

35 Lisaks tuleb märkida, et selliste lubade väljastamine kuulub nii direktiivi 97/13 kui WTA 1949 ja WTA 1998 kohaselt asjaomase liikmesriigi ainupädevusse.

36 Niisiis käsitatakse sellist tegevust nagu põhikohtuasjas vajaliku eeltingimusena põhikohtuasjas hagejateks olevate ettevõtjate juurdepääsuks mobiilside turule. Selleks ei saa olla siseriikliku pädeva ametivõimu osalemine nimetatud turul. Asjaomasel turul tegutsevad kõnesolevat vara kestva tulu saamise eesmärgil kasutades üksnes sellised ettevõtjad, kellele on antud vastavad õigused.

37 Neil asjaoludel ei saa sellist tegevust, nagu on kõne all põhikohtuasjas, olemuslikult teostada ettevõtjad. Sellega seoses tuleb täpsustada, et oluline ei ole ka asjaolu, kui nimetatud ettevõtjatel oleks edaspidi võimalus anda üle raadiosageduste kasutamise õigused. Taoline üleandmine, kuigi seda kontrollib riigi reguleeriv asutus, kes vastutab spektri määramise eest vastavalt direktiivi 2002/21 artikli 9 lõikele 4, ei saa olla seotud avaliku võimuorgani poolt loa väljastamisega.

38 Seetõttu, andes niisuguse loa, ei osale pädevad ametivõimud raadiosageduste spektri kasutamise õigustest koosneva vara kasutamises kestva tulu saamise eesmärgil. Lubade andmise menetlusega teostavad need ametivõimud üksnes elektromagnetspektri kasutamise kontrolli- ja reguleerimistegevust, milleks nad on otseselt volitatud.

39 Muu hulgas ei saa selle tegevuse juriidilist liigitust muuta asjaolu, et selliste õigustega, nagu on põhikohtuasjas kõnealused litsentsid, kaasneb lõivu tasumine (vt selle kohta 18. märtsi 1997. aasta otsus kohtuasjas C-343/95: Diego Cali & Figli, EKL 1997, lk I-1547, punkt 24 ja viidatud kohtupraktika).

40 Järelikult ei kujuta õiguste andmine endast „majandustegevust” kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 2 mõttes.

41 Seda järeldust ei sea kahtluse alla argument, mille kohaselt selle direktiivi artikli 4 lõiget 5 arvestades ei saa välistada, et avalik-õigusliku organisatsiooni korraldav tegevus kujutab endast majandustegevust selle direktiivi artikli 4 lõike 2 mõttes nii, et sellist organisatsiooni tuleb käsitada nimetatud tegevusega seoses maksukohustuslasena.

42 Isegi eeldusel, et sellist korraldavat tegevust võiks käsitada majandustegevusena, tähendab kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 5 kohaldamine antud asjas sellegipoolest kõnealuse tegevuse majandusliku sisu eelnevat sedastamist. Käesoleva kohtuotsuse punktis 40 antud vastusest tuleneb, et antud juhul sellega tegemist ei ole.

43 Arvestades eespool toodud kaalutlusi peab esimesele küsimusele vastama, et kuuenda direktiivi artikli 4 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et riigi reguleeriva asutuse poolt, kes vastutab spektri määramise eest, põhikohtuasjas kõnealuste litsentside andmine telekommunikatsiooniseadmete kasutamise õiguste enampakkumisele panemise teel, ei kujuta endast majandustegevust selle sätte mõttes ja järelikult ei kuulu nimetatud direktiivi kohaldamisalasse.

Teised küsimused

44 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, ei ole teistele küsimustele vaja vastata.

Kohtukulud

45 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus

poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

Nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas artikli 4 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et riigi reguleeriva asutuse poolt, kes vastutab spektri määramise eest, selliste litsentside nagu kolmanda põlvkonna mobiilside (UMTS) litsentside andmine telekommunikatsiooniseadmete kasutamise õiguste enampakkumisele panemise teel, ei kujuta endast majandustegevust selle sätte mõttes ja järelikult ei kuulu selle direktiivi kohaldamisalasse.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: inglise.